

Dış Politikadaki Gelişmeler (13.06.2022-19.06.2022)- Aleyna ÖZKOÇ

- **Küresel gıda fiyatları yükseliyor: Sıradaki kriz pirinç olabilir**

Artan gübre ve enerji maliyetleri ile birlikte Rusya-Ukrayna savaşının da etkisiyle küresel gıda fiyatları artıyor. Uzmanlar ise, bu sürecin devam etmesi durumunda pirinç krizi yaşanabileceğini açıkladı. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyat Endeksi tarafından yayımlanan Mayıs verilerine göre, uluslararası pirinç fiyatlarının art arda beşinci ay artarak 12 ayın en yüksek seviyesine çıktığını belirtti.

- **Harkov'daki yıkım havadan görüntülendi: Rusya misket bombası kullanarak yüzlerce sivil öldürdü iddiası**

Ukrayna'nın ikinci büyük şehri Harkov, Rus kuvvetlerinin 24 Şubat'ta Ukrayna'ya savaş açmasından bu yana yoğun bombardımanların izlerini taşıyor. Rusya'nın şehir merkezi ve dış mahallelerdeki kamu binaları ve konutlarına yönelik füze saldırıları, savaşın ön cephesinden yaklaşık 30 kilometre uzaklıkta bulunan kentte büyük yıkıma neden oldu. Diğer taraftan, Uluslararası Af Örgütü Rus güçlerinin, Harkov'da misket bombaları kullanarak yüzlerce sivil öldürdüğünü iddia etti.

- **Putin: Batı'nın Rus enerjisinden vazgeçmesi gelecek birkaç yıl içinde mümkün değil**

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Batı'nın Rus petrol ve gazını kullanmayı bırakmasının yıllar alacağını söyledi. Enerji fiyatlarındaki artış devam ederken Rusya'nın gelirleri de artmaya devam ediyor. Ülkenin bu yıl sonunda enerjiden yaklaşık 285 milyar dolar kazanması bekleniyor.

- **NATO Genel Sekreteri Stoltenberg: Türkiye'nin güvenlik endişeleri meşru**

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye'nin pek çok açıdan kilit rol oynayan, hayati bir müttefik olduğunu, bu nedenle meşru endişelerinin giderilmesi için çalışıldığını söyledi. Stoltenberg, "Türkiye'nin güvenlik endişeleri meşru. Türkiye'nin terörden diğer NATO müttefiklerine kıyasla daha fazla çektiğini kabul etmeliyiz" açıklamasını yaptı.

- **İtalya'da 7 kişinin öldüğü helikopter kazası**

Lübnanlı yolcunun çektiği ve İtalyan basınının paylaştığı görüntülerde, helikopterin sorunsuz uçtuğu görülüyor. Ancak havanın sisli ve bulutlu olduğu da gözlerden kaçmıyor. İtalyan yetkililer kazanın kötü hava koşullarından

gerçekleşmiş olabileceği ihtimali üzerinde duruyor. Helikopterde Eczacıbaşı Holding'in 4 yöneticisi, 2 Lübnan vatandaşı ve İtalyan pilot Corrado Levorin bulunuyordu. Apenin Dağları'nda ulaşılan helikopter enkazında 7 kişinin de cansız bedeni bulunmuştu.

- **İtalya Dışişleri Bakanı'ndan helikopter kazasına ilişkin taziye mesajı**

Bakan Di Maio, "İtalyan pilot, 4 Türk ve 2 Lübnan vatandaşının hayatını kaybettiği Cusna tepesindeki kazadan ötürü büyük acı duyuyorum. Ailelerine başsağlığı diliyoruz. Aralıksız çalışan kurtarma ekiplerine yürekten teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

- **Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu KKTC'de**

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nu kabul etti. Görüşmenin ardından açıklamada bulunan Çavuşoğlu, Atina ile yaşanan Ege Adaları sorunu ile ilgili, "Haklarımızı koruma konusunda kararlılığımız tam. Türkiye'ye düşmanlıkla ne elde edecekler?" derken, "F-16'lar için lobi yapmaları kabul edilebilir değil. Biz gerginlikten yana değiliz, işbirliğinden yanayız" ifadelerini kullandı.

- **Dışişleri'nden seyahat uyarısı açıklaması**

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Tanju Bilgiç, İsrail'in Türkiye'deki vatandaşlarına yönelik seyahat uyarıları yayımlama hakkında açıklamada bulundu. Bilgiç, son günlerde İsrail'in Türkiye'deki vatandaşlarına yönelik seyahat uyarıları yayımladıklarının görüldüğünü hatırlatarak "Söz konusu uyarıların, farklı uluslararası gelişmelerle ve saiklerle bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Esasen ilgili makamlarımızca, terörle mücadeleye ilişkin iş birliği mekanizmalarımız çerçevesinde, gerekli her türlü güvenlik tedbiri alınmaktadır" ifadelerine yer verdi.

- **Yeni sondaj gemisi Abdülhamid Han'da hazırlıklar sürüyor**

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından, adının Abdülhamid Han olacağı açıklanan, Türkiye'nin hidrokarbon arama çalışmalarına katılacak dördüncü sondaj gemisinde hazırlıklar devam ediyor. Geminin dış yüzeyine Türk bayrağı işlendi, bir yüzeyi de kırmızı-beyaza boyandı.

- **AB'den Türkiye'deki Suriyelilere ek nakdi yardım**

Yardımanın şu anda Türkiye'de 1,5 milyondan fazla insanı, nakdi yardım yoluyla destekleyen AB Acil Sosyal Güvenlik Ağı'nın (SUY) parçası olduğunun ifade edildiği açıklamada, bu yolla kira, ulaşım, yiyecek veya ilaç gibi en çok ihtiyaç duyulan kalemlerin finansmanına yardımcı olunduğu belirtildi.

- **Bakan Akar'dan Yunan parlamenterlere sert yanıt**

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, NATO Parlamenter Asamblesi (NATO PA) Siyasi Komisyon ile Akdeniz ve Orta Doğu Özel Grubu ortak toplantısında Türkiye aleyhinde söylemlerde bulunan Yunan parlamenterlere sert tepki gösterdi.

- **Lavrov İngiltere'ye meydan okudu: Bize diz çöktürecekse durmayın, yapın**

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, İngiltere'ye meydan okudu, "Bize diz çöktürecekse devam edin, hadi yapın" dedi. Kendisine insani krizle ilgili Birleşmiş Milletler raporunun hatırlatılması üzerine Lavrov, Rusya'nın pırıl pırıl olmadığını, ancak kim olduklarını göstermekten de utanmadıklarını aktardı.

- **Bakan Akar'dan İsveç ve Finlandiya'ya tepki: NATO için tehdit**

Bakan Akar, teröre destek üzerinden İsveç ve Finlandiya'yı eleştirdi. Bunun ittifak ruhu ile bağdaşmayacağını söyleyen Akar, "Oraların terör yuvasına dönüşmesi NATO için de bir tehdit" dedi.

- **Merkez Bankası'nın anketinde yıl sonu dolar tahmini yükseldi**

Merkez Bankası tarafından açıklanan Piyasa Katılımcıları Anketinde yıl sonu için TÜFE beklentisi bir önceki anket dönemine göre yaklaşık 6,5 puanlık artışla yüzde 64,59'a yükseldi. Dolar/TL için ise yıl sonu beklentiler 18,89'a çıktı.

- **ABD'den "Türkiye'nin Finlandiya ve İsveç konusundaki endişelerinin çözüleceğine inanıyoruz" mesajı**

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan, İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliğine dair Türkiye'nin endişelerinin çözüleceğine inandıklarını söyledi. Sullivan, "Yeni Amerikan Güvenlik

Merkezi (CNAS)" tarafından düzenlenen panele katılarak ABD'nin dış politikasına ilişkin soruları yanıtladı. Rusya-Ukrayna Savaşı konusunda tutumlarının Rusya karşısında Ukrayna'nın elini olabildiğince güçlendirmek olduğunu kaydeden Sullivan, "Ukrayna'dan topraklarından taviz vermesini istemeyeceğiz. Bunun uluslararası hukuka aykırı olduğunu ve tabii ki de yanlış olduğunu düşünüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

- **NATO'dan Türkiye'nin Ukrayna tahılının ihracı için çabalarına övgü**

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, "Türkiye ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın mahsur kalan tahılı Ukrayna'dan çıkarmak için çözüm bulma çabalarını takdir ediyorum." dedi.

- **Türkiye ve Yunanistan Savunma Bakanları Ege'yi görüştü**

Bakan Akar, Yunanistan Savunma Bakanı Panagiotopoulos ile görüştü. NATO Savunma Bakanları Toplantısı'nın "Savunma ve Caydırıcılık" konulu oturumunun ardından yapılan görüşmede, "Mevcut sorunların çözümü için iletişim kanallarının açık tutulması, pozitif gündeme odaklanması, bunun iyi komşuluk ilişkileri ile ikili ve bölgesel iş birliğine sağlayacağı katkı, tansiyonun düşürülmesi için diyalogun sürdürülmesinin önemi" üzerinde durulduğu öğrenildi.

- **Bakan Soylu açıkladı: Türkiye'deki Suriyeli sayısı**

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'dan konuyla ilgili bir açıklama geldi. : "Ege Denizi'ndeki Geri İtmeler ve Boğulan İnsan Hakları" Özel Raporu'nun açıklanacağı toplantıda konuşan Soylu, "Şu anda Türkiye'de 3 milyon 700 bin Suriyeli var" dedi.

- **Türkiye, İngiltere ve Ukrayna savunma bakanlarından üçlü toplantı**

Akar, İngiltere Savunma Bakanı Ben Wallace ve Ukrayna Savunma Bakanı Oleksii Reznikov arasındaki görüşmede, bölgesel savunma ve güvenlik konularında bilgi alışverişinde bulunuldu, Ukrayna'daki son gelişmeler ele alındı. Bu kapsamda, Ukrayna limanlarında bekleyen tahıl yüklü gemilerin, güvenli bir şekilde ülke dışına çıkarılması, A400M uçaklarının Türkiye'ye emniyetle ulaşımının sağlanması konuları da görüşüldü.

- **'Ukrayna-Rusya müzakereleri yeniden başlayabilir'**

Ukrayna heyetinin başkanı David Arakhania, Ukrayna ile Rusya arasındaki müzakere görüşmelerinin Ağustos ayının sonlarına doğru yeniden başlayabileceğini belirterek, "Açık kaynaklardan gördükleri için planlarımızı Ruslarla paylaşmak istemiyoruz ama belli alanlarda karşı taarruza geçeceğimizi düşünüyorum" dedi.

- **35 yıllık ada krizi çözüldü: Rusya tehdidi uzlaşma getirdi**

Kanada ile Danimarka arasında, Grönland'da küçük bir kara parçası olan Hans Adası'nın kime ait olduğu konusunda 35 yıldır süren gerilim sona erdi. İki ülke, ıssız Arktik adasını paylaşmak için anlaşmaya vardı. Siyasi gözlemciler,

Rusya'nın artan tehdidi nedeniyle Batılı ülkeler arasında Arktik bölgesinde yaşanan benzer sınır sorunlarının çözüleceğini belirtiyorlar.

- **NATO Genel Sekreteri Stoltenberg: Savaşın yıllarca sürebileceği gerçeğine hazırlanmalıyız**

Ukrayna ordusuna yapılan son teknoloji silah tedarikinin özellikle Donbass bölgesini Rus kontrolünden kurtarmaya yardımcı olabileceğini belirten Stoltenberg, "Savaşın yıllarca sürebileceği gerçeğine hazırlanmalıyız. Ukrayna'yı desteklemekten vazgeçmemeliyiz. Maliyetleri yüksek olsa bile sadece askeri destek için değil, artan enerji ve gıda fiyatları nedeniyle de Ukrayna'ya destek vermeliyiz" ifadelerini kullandı.

- **Tahvil piyasaları 'şahin' merkez bankalarıyla çalkalanıyor**

Küresel bazda birçok merkez bankasının artan enflasyon endişesiyle sıkılaştırıcı adımlar atması tahvil piyasalarında oynaklığı artırırken, tahvil faizlerinde son yılların en yüksek seviyeleri görüldü.

- **İsrail Dışişleri Bakanı'ndan Türkiye'ye ziyaret**

Ankara İsrail'den önemli bir ismi ağırlayacak. İlişkilerin normalleşme sürecine girdiği İsrail'in Dışişleri Bakanı Yair Lapid, 23 Haziran Perşembe günü Türkiye'yi ziyaret edecek. Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, görüşmelerde ikili ilişkiler başta olmak üzere bölgesel konular ele alınacak. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu 15 yıl aranın ardından İsrail'e ilk resmi ziyareti 25 Mayıs tarihinde gerçekleştirmişti. İsrail Dışişleri Bakanı Yair Lapid iadeyi ziyaret kapsamında Türkiye'ye gelecek. İki isim son görüşmesinde karşılıklı büyükleği atamalarının Türkiye'de gerçekleştirilecek görüşmede ele alınacağını belirtmişti. Görüşmelerde enerji alanında işbirliği konusunun gündemde olması bekleniyor.

- **Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsrail Cumhurbaşkanı Herzog ile telefonda görüştü**

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, görüşmede, Türkiye-İsrail ilişkileri ve bölgesel konular ele alındı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve İsrail Cumhurbaşkanı Herzog, görüşmede, terörle mücadele ve güvenlik dahil, iki ülke ilişkileri ve bölgeye dair meselelerde diyalog halinde olma, barış ve istikrar için işbirliğine devam etme konusunda mutabık kaldılar.

- **Yunanistan Başbakanı Miçotakis'ten Türkiye açıklaması**

Türkiye ile yaşanan gerginlik konusunda Miçotakis, "Kararlı ve soğukkanlı olmaya devam edeceğiz. Her zaman iletişim kanallarını açık tutarak sakin sulara yeniden geleceğimizi düşünüyorum" dedi.

Norveçlilere kimlikle giriş izni

Norveç Dışışleri Bakanı Anniken Huitfeld "Türkiye'nin pasaport hükümlerini geçici olarak değiştirmesine çok sevindim. Yılın geri kalanında pasaportu olmayan Norveçliler, Türkiye'ye seyahat ederken nüfus cüzdanı kullanabilirler" dedi. Edinilen bilgiye göre uygulama geçici olacak. Karar, turizm sezonu dikkate alınarak, çip krizi nedeniyle pasaportlarını yenileyemeyen Norveçlilerin Türkiye'ye gelmelerini sağlayabilmek için alındı.

- **Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu: PKK İsveç'i adeta rehin almış durumda**

NATO'ya üyeliğine Türkiye'nin teröre destek verdiği gerekçesiyle karşı çıktığı İsveç'te binalara terörist başı Öcalan'a ait görseller asılmasına Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu tepki gösterdi. Çavuşoğlu, "PKK İsveç'i adeta rehin almış durumda" dedi.

